

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РОБОТИ ПЕДАГОГА У КЛАСАХ, ДЕ НАВЧАЮТЬСЯ ДІТИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМ

1. Навчання має бути активним.
2. Діти повинні мати можливість вибору, необхідно розвивати у них критичне мислення, підштовхувати до сприйняття самостійних рішень і активного навчання.
3. Тактовність – найважливіша умова в роботі.
4. Задовольняйте індивідуальні освітні потреби, використовуйте творчі й оригінальні методи заохочення дітей до мислення та навчання.
5. Установлюйте партнерські, близькі стосунки з родинами дітей і заохочуйте їх до активної участі у педагогічному процесі, щоб школа і сім'я спрямовували свої зусилля в одному напрямі.
6. Завжди пам'ятайте, що у дітей набагато схожого, ніж відмінного, незалежно від їхнього стану й потенціалу.

Мета і завдання в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами

1. Сприяти залученню дітей до колективу та поліпшенню їх знань і вмінь. Навчити дітей взаємодіяти з іншими й досягати успіху у школі.
2. Створювати умови для всебічного розвитку дітей. Це стосується інтелектуального розвитку, розвитку моторики, комунікативних, ігрових, соціальних навичок, самообслуговування, а також самоповаги і контролю.
3. Розвивати соціальні вміння та навички. Соціальна компетентність особливо важлива дітям зі специфічними потребами. Якщо вони не набувають умінь у ранньому дитинстві, цей дефіцит проявиться протягом усього року життя.
4. Сприяти широкому використанню набутих умінь. Діти повинні мати змогу використовувати свої знання та вміння в різних обставинах (ігрові форми роботи, проблемні ситуації, ситуації вибору).
5. Готувати дітей до звичних, стандартних ситуацій. Діти з вадами повинні навчатися ефективно діяти у стандартних ситуаціях у школі та поза нею.
6. Надавати родинам підтримку в досягненні їхніх власних цілей. А це можливо лише при добрих стосунках між учителем, школою і батьками.
7. Попереджати майбутні проблеми і вади. У багатьох дітей з особливими освітніми потребами із часом можуть виникати інші проблеми, спочатку малопомітні (наприклад, у дитини із затримкою розвитку комунікативних навичок згодом спостерігатися специфічні труднощі з навчанням).

СТРАТЕГІЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Учителі мають створювати умови, сприятливі для навчання дітей з різними темпераментами та різною поведінкою, які тримаються осторонь чи демонструють агресивність. Учні, які не хочуть гратися з однолітками, можуть боятися, діяти дуже повільно чи сором'язливо. У них спостерігається дефіцит соціальних умінь контактувати з товаришами. Отож:

1. Дотримуйтесь усталеного розпорядку дня, постійного порядку дій.
2. Пропонуйте безпечне місце, звідки вони могли б спостерігати за діяльністю інших.
3. Сприяйте залученню дітей до груп, можна просто виконувати завдання удвох.
4. Використовуйте позитивне підкріплення: усмішка, кивок голови чи плескання по спині, хвалить за правильні дії, не примушуйте до колективної роботи, приділяйте індивідуальну увагу, щоб у них з'явилося відчуття довіри, необхідне для колективної роботи.
5. Звертайте увагу на зусилля, а не результат («Те, що ти зробив, дуже корисно».)

6. Особливо складно працювати з агресивними дітьми, тому обмежуйте рівень шуму і візуальної стимуляції, необхідне просторе приміщення, щоб можна було відокремити гіперактивних дітей.
7. Давайте чіткі вказівки: учні мають чітко розуміти, чого від них хочуть, у класі повинен бути вивішений розпорядок дня, на агресивну поведінку слід реагувати миттєво й організовувати паузи, щоб заспокоїти дітей.
8. Учіть контролювати свої дії.

НАВЧАЛЬНІ, РОЗВИВАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ СОЦІАЛЬНОМУ ТА ЕМОЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ

Методи розвитку самовизначення і самоповаги:

1. Учіть дітей описувати себе, свої сім'ї та оточення: проводьте рольові ігри, обговорюйте фотографії, малюнки із сімейними сценами, запропонуйте виготовити власні альбоми, книжечки.
2. Учіть дітей демонструвати позитивне ставлення до себе та інших: можна намалювати автопортрет, скласти вирізані з паперу окремі частини людських фігур, написати листа або намалювати щось батькам. Дозвольте учням приносити з дому щось особливе, доручіть здоровій дитині бути «Особливим другом».
3. Сприяйте розвитку впевненості в собі: можна самостійно добирати об'єкти для лічби, давайте нагору практично застосувати набуті вміння, наприкінці дня нехай дитина розповідає, що з нею сталося сьогодні позитивного.
4. Учіть дітей незалежності: сприяйте створенню системи дружньої підтримки.
5. Навчайте поважати свої права та права інших.

МЕТОДИ ЗАОХОЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ

1. Учіть дітей співчувати і допомагати іншим: допомога другові, групові ігри, які потребують співпраці; використовуйте книжки, малюнки із зображенням людей, обговорюйте, як святкують урочисті події, проводьте заняття на визначення спільних і відмінних рис у людей, нехай витягнуть аркуші паперу з іменами і назвуть риси однокласників, до ігор залучайте всіх у класі.
2. Учіть дітей ділитися.
3. Учіть дітей відповідальності, хваліть їх, коли поведуться відповідно.